

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas orgāns

PADOMJU KULDĪGA

IZNĀK TRIS REIZES NEDEĻĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventspils ielā № 19
Tālrunis № 105
Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

№ 75 (1964)

Piektdien, 1957. g. 28. jūnijā

13. gads

Komjaunieši un jaunieši, aktīvi piedalīsimies lopbarības sagādē

A. Erciņš,
komjaunatnes rajona komitejas sekretārs

Iestājies viens no svarīgākajiem darba posmiem—lopbarības sagāde.

No tā, cik enerģiski un ar kādām sekmēm kolchozi un padomju saimniecība veiks šo uzdevumu, atkarīgs—kā nodrošināsim lopus ar pietiekama daudzuma rupju un sulīgu barību ziemas periodā.

Latvijas KP CK biroja un republikas Ministru Padomes lēmumā norādīts, ka sienu ievākšana un skābbarības sagatavošana jāorganizē ar tādu aprēķinu, lai sēto zāļu pirmā plauja un dabisko plauvu novākšana, kā arī skābbarības sagatavošana no savvaļas zālēm tiktu pabeigta ne vēlāk kā 15.—20. jūlijam.

Lielu palīgi kolchozu valdēm un partijas pirmorganizācijām šī svarīgā uzdevuma izpildē var būt komjaunieši un jaunieši.

Lopbarības sagādes darbos aktīvi iesaistās kolchozu „Boļševiki” un Ždanova vārdā nosauktā komjaunatnes pirmorganizācijas (sekretāri bb. Pētersone un Ozoliņa). Kolchoza „Boļševiki” komjaunieši Voldemars Pelēkais jau ar pirmajām lopbarības sagādes dienām piedalās sienu plaujā un pašreiz centīgi kopā ar komjauniešu Ilmaru Struģevicu ievēd lopbarību šķūņos. Dienas uzdevumus viņi sistematiski pārsniedz.

Labu iniciatīvu parādījuši Ždanova vārdā nosauktā kolchoza komjaunieši un jaunieši, kuri 22. jūnijā noorganizēja komjauniešu—jauniešu talku sēto zālāju zārdošānā. Čakli strādāja komjaunieši Ieva Elbere, Alda Eglīte, Vera Jēkabsons, Rita Ozoliņa, Emīlija Tontegode, Ausma Fernate, jaunieši Mārtiņš Kannenieks, Haralds Sedols, Kārlis Šteinbergs, Līze Nikodema un citi. Nedaudz stundās čaklie talcinieki sazārdoja 4 ha sētos zālājus.

Kolchoza „Venta” komjaunatnes pirmorganizācija nolēmusi tuvākajās dienās noorganizēt komjauniešu—jauniešu brigādi un posmus lopbarības sagādei. Laba ieros-

me, tikai jāpateidzas to drīzāk realizēt, jo lopbarības sagāde negaida.

Tomēr jāatzīmē, ka vairums komjaunatnes pirmorganizāciju līdz šim vēl nav pa istam lopbarības sagādē iesaistījušies. Tā turpināties nedrīkst. Ikvienai komjaunatnes pirmorganizācijai, komjaunietim un jauniešiem jāklūst par čakliem palīgiem kolchozu valdēm un partijas pirmorganizācijām lopbarības sagādē. Plašāk jāizmanto pieredze talku organizēšanā, iesaistot arī ražošanā nestrādājošos komjauniešus un jauniešus.

Komjaunatnes pirmorganizāciju uzdevums organizēt komjauniešu—jauniešu brigādes un posmus sienu plaujā un ievākšanā, rūpēties par sienu novākšanas tehnikas augstākā izmantošanu. Jāorganizē savvaļas zāļu plauja ar rokām tajās platībās, kuras aizdugušas ar krūmiem un purvainās vietās.

Komjaunatnes pirmorganizācijām jāorganizē pārbaužu reidi par skābbarības tvertņu un tranšeju stāvokli, par to remonta gaitu un zālās masas pareizu ieskābšanu. Jānosimē komjauniešu kontrolposteni dažādu trūkumu atklāšanai un to tūlītējai novēršanai sienu novākšanā un skābbarības gatavošanā.

Kā sienu novākšanā, tā skābbarības sagatavošanā plaši jāiesaista arī mūsu skolu jaunatne. Skolēniem un pionieriem aktīvi jāpiedalās savvaļas ilggadīgo zālāju sēklu vākšanā, nododot pēc tam tās vietējiem kolchoziem.

Komjaunatnes pirmorganizāciju uzdevums organizēt socialistisko sacensību lopbarības sagādē starp pirmorganizācijām, brigādēm, posmiem, atsevišķiem komjauniešiem un jauniešiem.

Komjaunieši un jaunieši, no jūsu darba lielā mērā atkarīga sienu novākšanas un skābbarības sagatavošanas sekmīga izpilde! Tāpēc ikviens aktīvi iesaistīsimies šajā darbā!

ĀTRĀK IEVĀKT SIENU—ŠĪSDIENAS SVARĪGĀKAIS UZDEVUMS

*

Pārskats

par sienu plaujas gaitu
rajona kolchozos uz 1957.
25. jūniju.

Attēls: laukkopji zārdā ābolu.

Labi lopbarības sagāde sokas kolchozā „Komunars”. Šajās dienās te pabeigs dabīgo plauvu plauju. Lielākā platībā ir nopļauts un sazārdots ābolis. Tikko siens izžūst, kolchoznieki steidz to ievest šķūņos. 26. jūnijā visu sazārdoto ābolu šķūņos sveda I brigādes ļaudis.

Siena plauja labi sokas

Kolchoza „Kurzeme” ļaudis vieni no pirmajiem rajonā uzsāka lopbarības sagādi. Par to, kā šis darbs viņiem sokas, kolchoza priekšsēdētājs b. Surgots stāsta:

—Šogad kolchozā sēto zālāju platība ir palielinājusies par vairāk nekā 100 ha. Lai sienu plauja veiktos organizēti, mēs savlaicīgi sakārtojām visas plaujmašīnas, zirga grābekļus, pagatavojām jaunus roku grābekļus un iegādājāmies izkaptis. 18. jūnijā siena plauju ar 6 plaujmašīnām uzsāka visas trijas brigādes.

Plāvēju vidū jau no pirmajām dienām priekšgalā izvirzījās Kārlis Štrauss, Frīdis Duburs, Kārlis Baltiņš un citi, kas no dienas dienā nopļāva 4 un vairāk hektaru.

Tur, kur ar plaujmašīnām nevar strādāt, vīri plauj ar izkaptīm.

Tagad mūsu kolchoza plauvas strādā vairāk nekā 100 cilvēku un nodarbināti ap 60 zirgi.

Līdz 26. jūnijam bijām nopļāvuši 125 ha un šķūņos sveda sienu no 20 ha.

A. Pētersons

Kolchozs	Nopļauts sēto zālāju un dabīgo plauvu siens (proc.)	Ievests siens šķūņos (proc.)	no platības
„Kopdarbība”	42,6	21,9	
„Kurzeme”	41,9	6,7	
„Latvijas strēlnieks”	40,7	16,7	
„Komunars”	32,2	—	
„Uzvaras karogs”	30,5	23,7	
„Abava”	30,5	2,3	
„Proletarietis”	26,9	7,7	
„Imanta”	25,7	—	
Kārļa Marksa v. n.	24,3	1,4	
„Brīvība”	22,2	—	
„Padomju Latvija”	21,1	2,5	
Raiņa v. n.	18,5	—	
„Boļševiki”	18,0	7,5	
„Jaunā gvarde”	16,8	8,1	
Liseno v. n.	16,5	—	
Micurina v. n.	16,2	8,8	
„Sarkanais karogs”	16,0	8,0	
Leģina v. n.	15,8	—	
„Uzvara”	15,6	10,2	
Molotova v. n.	14,3	1,3	
„Socialisma ceļš”	12,6	—	
„Grauds”	12,3	—	
„Venta”	11,5	—	
„Cipa”	11,0	2,6	
„Komunisma ceļš”	10,5	0,6	
„Leģina ceļš”	8,1	—	
„Sarkanā zvaigzne”	7,5	0,4	
„Aktīvist”	6,9	—	
„Traktorists”	6,8	—	
Ždanova v. n.	6,7	—	
„Brīvības ceļš”	4,3	—	
„Spars”	2,4	—	

Ar lopbarības sagādi nedrīkst vilcināties

Ždanova vārdā nosauktajā kolchozā gadu no gada piena izslaukumi ir zemi. Tas tāpēc, ka trūkst kā rupjās, tā sulīgās barības.

Liekas, ka kolchoza valdei, tās priekšsēdētājam b. Muceniekam, agronomam b. Krauleram vajadzēja izdarīt zināmus secinājumus. Tomēr faktiski rāda gluži pretējo.

Arī par lopu nodrošināšanu ar barību ziemas periodā kolchozā domāts visai maz. Tikai 20. jūnijā pirmā brigāde uzsāka plauju sēto zālāju laukos. Līdz 25. jūnijam ar divām mašīnām bija nopļauti 17 hektari. Šķūņos nebija vēl ne centnera sienu. Otrā brigāde, ko vada b. Bergmanis, lopbarības sagādi līdz 25. jūnijam vēl nebija sākusi. Bet kolchozā jānopļauj 120 ha sēto zālāju un 150 ha dabīgo plauvu. Ja šodien kolchozā lopbarības sagādē nodarbināti

tikai 18 cilvēki un 2—3 plaujmašīnas, tad skaidrs, ka līdz ziemāju plaujas sākumam ar rupjās lopbarības sagādi galā netiks.

—Zālīte maza,—sūdzas b. Kraulers.—Nav ko plaut.

Biedrs Kraulers atzīst, ka ar tām plauvu un sēto zālāju platībām, kādas kolchozam ir, sabiedrisko ganāmpulku ar rupjo barību nodrošināt nevar. Taču jautājums par fonda plauvu piešķiršanu arī vēl nav nokārtots.

Kolchozā plānots sagatavot 600 tonnas skābbarības. Tas ir ļoti maz, jo katrai govij ziemas periodā tādā gadījumā varēs izbarot tikai 5 tonnas šo vērtīgo lopbarību. No skābbarības kulturām iesēts tikai 6 ha kukuruzas un 12 ha saulgriežu. Arī b. Kraulers šaubas, vai no šīm platībām varēs iegūt masu 600 tonnām.

—No savvaļas zālēm!—

izbrīnījies pārjautā agronomu. —Nē, no savvaļas zālēm neesam plānojuši skābbarību gatavot.

Jājautā, kur tad iegūs masu 600 tonnām? Par to, liekas, neviens nav padomājis. Tāpēc arī skābbarību kolchozā negatavo, par to neviens neinteresējas. Pat esošās skābbarības tvertnes nav iztīrītas no iepriekšējā gada skābbarības paliekām. Rodas lielas šaubas, vai tikai kolchoza lopu ziemā saņems tās ieplānotās 5 tonnas skābbarības?

Skaidrs ir viens—Ždanova vārdā nosauktajā kolchozā lopbarības sagādē nejut nekādu trauksmi, pat vēl vairāk—vērojama nepiedodama vienaldzība un kūtrums. Kolchoza valdei jāatrod iespējas, lai no šāda stāvokļa izietu jo ātrāk, jo labāk.

V. Kļava

Uzlabot jauno lopkopju dzīves un darba apstākļus

Lopkopji — lūk, tā saime, kuru darbs izšķir kolchozu galvenās saimniecības nozares — lopkopības tālāko attīstību, uzdevuma izpildi piena, gaļas un sviesta ražošanas palielināšanā. Pateicoties lopkopju pašizlīdzīgajam darbam, vairums kolchozu ievērojami kāpinājuši piena izslaukumus, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Tas sakāms par kolchoziem „Imanta”, „Uzvara”, Raiņa vārdā nosaukto, Lisenko vārdā nosaukto un citiem.

Krietnu ieguldījumu šajos panākumos devuši mūsu rajona jaunie lopkopji. Lūk, jaunā lopkope V. Dzenīte kolchozā „Latvijas strēlnieks”. Šā gada piecos lopkopības mēnešos viņa izslaukusi caurmērā no katras govys 1073 litru piena, līdz ar to ierindojoties trešajā vietā rajonā. Maiga Pukmane Kārļa Marksa vārdā nosauktajā kolchozā tanī pat laikā izslaukusi 947 litru piena no katras govys. Tikai 17 gadu ir kolchoza „Brīvais ceļš” jaunajai slaucējai Dzidrai Saulgriezei, taču darbā viņa pārspēj gados vecākas un pieredzējušākas slaucējas un izvirzījies par vienu no labākajām slaucējām kolchozā. Šādu pirmrindas jauno lopkopju varētu nosaukt vēl daudz.

Jāatzīmē, ka kolchozu valdes ne vienmēr pienācīgi novērtē čaklo darba darītāju pūles. Rūpes par cilvēku, par pašu darba darītāju nereti izslīd no atsevišķu kolchozu vadītāju un valžu redzes loka. Par to liecina fakti. Šinīs dienās komjaunatnes rajona komiteja organizēja jauno lopkopju darba un dzīves apstākļu pārbaudes reidu. Ko parādīja šis reids?

... Kolchozā „Brīvais ceļš” lopu novietnē „Trapās” jau gandrīz mēnesi strādā jaunā slaucēja Valija Blekte. Lopkopes dzīvoklis nav izremont-

tēts, krāsni nav iespējams kurināt. Tādējādi jaunie jau ilgāku laiku iztiek bez silta ēdiena, jo dzīvoklī nav iespēja pat ūdeni uzvarīt. Daudz labāki dzīves apstākļi nav citu jauno lopkopju dzīvokļos. Novietnē „Bibas” strādā 16 gadīgā slaucēja Mudra Kulbara un dažas gados vecākas lopkopes. Ja viņu dzīvoklī iekurina krāsni, durvis jātur vajā, jo krāsns dūmo. Sīkaki remontu nepieciešami vairāku citu jauno lopkopju dzīvokļiem.

Daudz labāki varētu būt šajā kolchozā arī jauno lopkopju darba apstākļi. Tā novietnē „Trapās” vircas noteikta aizsērējusi un slaucējām pašām ar spaiņiem virca jāizsmē. Nelietderīgi virca aizplūst arī no novietnes „Laucenieki”, kur bedre ir pilna un neviens negādā par tās izsmelšanu. Pie novietnes „Gaili” ir aploks, kuram nepieciešams tikai neliels remonts, un govys tur varētu uzturēties pusdienu laikā, kā arī naktīs. Pie tam jāatzīmē, ka gandrīz ne pie vienas lopu novietnes šinī kolchozā nav ugunsdzēsības piederumu.

Vairākas lopu novietnes trūkst arī piena trauku.

Viena kanna remontā, divas cauras, — saka jaunā slaucēja Dzidra Saulgrieze, — nav kur pienu liet.

Pie tam šinī novietnē visas piena kanna ir 38 litru tilpuma un bieži vien bez rokturiem. Var iedomāties, kādas pūles slaucējām sagādā šādu kanna pārvešana. Tāpēc pamatotas ir viņu prasības pēc 25 litru kannām.

„Gailu” novietnē slaucējām piefermas lauciņš gan ir ierādīts, bet tas arī viss. Jautājums par stādāmo materiālu nav nokārtots. Taču neviena slaucēja bez piefermas lauciņa negrib palikt.

Ļoti slikti dzīves apstākļi arī kolchoza „Latvijas strēl-

nieks” novietnē „Mazivande” strādājošām jaunajām lopkopēm Balodei, Gaiļei un Āboliņai, kur nepieciešams steidzīgs dzīvokļa remonts. Lielāka uzmanība šim jautājumam jāvelta arī l/a „Venta”, Ļeņina vārdā nosauktā un vēl citu kolchozu valdēm.

Vairākos kolchozos, piemēram, Mičurina vārdā nosauktajā — novietnē „Lēpicas”, slaucējām jāstrādā bez izejamām dienām un bez tam jāpaspēj apkopt arī savi piefermas lauciņi. Viņu darba slodze ir stipri liela.

— Mums neatliek bieži laika paveikt pat visnepieciešamāko personīgajā dzīvē, — saka jaunās slaucējas, — nerunājot nemaz par kultūralu atpūtu.

Vēl sliktāk tas, ka atsevišķās novietnēs, piemēram, „Bāliņi”, nav pat pastāvīga garna, un šeit slaucējām jāiet arī ganos. Vai tādi ir normali lopkopju darba apstākļi?

Ļeņina vārdā nosauktajā kolchozā slaucējai b. Lasmaņai nav iespējams turēt personīgos lopus, jo nav kur tos novietot.

Tādas pat bēdas ir slaucējai b. Bergmanei kolchozā „Jaunā gvarde”, b. Šternbergai kolchozā „Brīvais ceļš”. Vai to nav iespējams nokārtot? Protams, ir, tikai šo kolchozu valdēm vērīgāk jāuzklausa un jāatbalsta lopkopju vajadzības.

Līdzīgi jauno lopkopju darba apstākļi ir ne vienā vien kolchozā. Bez visa tā nevar neatzīmēt, ka lielākajā daļā kolchozu lopu novietnēs lopkopības smagie darbi ļoti maz mehanizēti.

Tāpēc ikvienai kolchoza valdei šodien nopietni jāpadomā, kā turpmāk uzlabot jauno lopkopju darba un dzīves apstākļus. Par to diendienā jābūt nomodā arī kolchozu komjaunatnes pirmorganizācijām.

E. Akmens

PARKOS NAV ĪSTAS KĀRTĪBAS

Iestāties pats skaistākais laiks, un pilsētas darbaļaudis pēc dienas gaitām labprāt varēš mēdz pastaigāties parkos un skveros. Taču šeit vi-

ņu labsajūtu bojā dažādas nekārtības, ko ietiepīgi cenšas neredzēt mūsu pilsētas „saimnieki”.

Vai nezāļu audzētava?

Ventspils ielas parka pašā vidū atrodas liela, apaļa dobe. Citus gadus tur vasarās ziedēja košas puķes, bet šogad... kupli sazēlušas un uzdziedējušas balandas, pērkonas, ušņas un citas tamlīdzīgas „puķes”. Šo nezāļu pieaugušo dobi labi var redzēt kā no Ventspils, tā arī Padomju un Alunana ielām. Kuldīznieki cerēja, ka vismaz līdz Līgo vakaram pilsētas Komunālo uzņēmumu kanto-

ra darbinieki šo dobi sakārtos, tomēr cerības nepiepildījās. Vēl pēc Līgo svētkiem dobē „koši” zājo nezāles. Vai gan Komunālo uzņēmumu kantora zaļumsaimniecības darbinieki nolēmuši vienā no lielākajiem pilsētas parkiem iekārtot dažādu nezāļu audzēšanas saimniecību? Ko par šādu „jauninājumu” saka pilsētas izpildu komiteja un rajona izpildu komitejas Vietējās saimniecības nodaļa?

„Vistu ganības”

Daudzreiz jau runāts par to, ka pilsētas parkus piemēlo mājputni, kas tajos netraucēti pastaigājas. Taču ne Komunālo uzņēmumu kantoris, ne pilsētas izpildu komiteja šeit nekādus secinājumus nav izdarījuši. Tā parkā pie Kulturas nama 25. jūnija pēcpusdienā atkal pastaigājās un ap košuma krūmiem bedrītēs kārpījās branga vistu saime. Sevišķi „dekoratīva” tā šajā parkā neizskatījās. Ceļš, pa kuru putni staigājuši, neuz-

manīgākam gājējam bija diezgan „bistams”.

Turpat netālu no parka Raiņa ielas pašā malā stāvēja liela saslauku kaudze, kuru „greznoja” spilgtas, jau pa gabalu redzamas tukšas „Primas” un citu cigarešu paciņas, papīri un citi atkritumi.

Kopš pāri parkam iztaisnoja ielu, par šo parku neviens vairs neliekas ne zinīs. Vai tā tam jābūt?

Kāpēc neviens to neredz

Komunālo uzņēmumu kantora darbinieki, šķiet, pavissam reti iegriežas parkā Leona Paegles ielā. Ja viņi tur būtu iegājuši, piemēram, 25. jūnija pēcpusdienā, tad tie būtu varējuši „papiēcāties” par netīrajiem, ar papīriem un citiem atkritumiem piemētātajiem zālājiem. Viņi būtu redzējuši, ka lielāka jauniešu grupa vaļājas pa šiem zālājiem, braukā pa tiem ar divriteņiem, izmanto tos kā sporta laukumu. Mātei, kura pa parka celiņiem bija iedomā-

jusies ratiņos pavizināt savu mazuli, vajadzēja ātrāk manīties prom, ja negribēja riskēt dabūt ar bumbu pa galvu, tikt sabrauktiem ar velosipedu.

Pilsētas parkos ieteicams biežāk iegriezties arī milicijas darbiniekiem, jo viņi taču arī ir atbildīgi par to, lai parkus darbaļaudis varētu izmantot atpūtai. Huligani, kas neprot parkos uzvesties, beidzot saucami pie atbildības.

F. Meldriņš

Kultivētas ganības ceļ piena izslaukumus

Liepājas rajona kolchozos arvien vairāk ievieš kultivētās ganības. Tās pašlaik ierīkotas 800 hektaru platībā.

Kultivētās ganības ir pārbaudīts un attaisnojies ceļš piena izslaukumu celšanai. Par to mēs esam paši pārliecinājušies. Mūsu kolchozos agrāk atpalika lopu produktivitātes ziņā. Tad mēs nolēmām izveidot kultivētās ganības. Šogad tās mums ir 130 hektaru platībā. Ganībaslabi kopjam, ievērojām agrotehnikas noteikumus. Agrā pavasarī visā platībā devām labu virsmēslājumu: uz katru hektaru vienu centneru chlorkalija, 1,5 centnerus fosfora un vienu centneru slāpekļa mēslu. Bez tam daudzās vietās uz katru hektaru devām 6—8 tonnas vircas. Visā platībā pašlaik laba zāle. Kultivētās ganības ganām visas govys. Ganības sadalītas piecās daļās ar astoņiem aplomiem katrā. Mēs esam pārliecinājušies, ka, kultivētās ganības labi mēslojot, var iztikt bez zāles

piesēšanas. Esam konstatējuši, ka ganības jāierīko sēto zāļu laukos trešajā vai ceturtajā lietošanas gadā.

Pēc kultivēto ganību ierīkošanas mūsu kolchozos vairs neatpaliek un ierindojies labāko vidū. Pieredze rāda, ka govys, ko gana kultivētās ganībās, dod par 2—3 litriem vairāk piena diennaktī nekā tās, ko gana parastajās ganībās. Piena izslaukums šā gada piecos mēnešos, salīdzinot ar to pašu laika posmu pagājušajā gadā, pieaudzis par 243 kilogramiem. Palielinājušies diennakts izslaukumi. Piemēram, slaucēja Vera Andersone ik dienas no katras govys izslauc 20 litrus piena.

Sekojoš mūsu zemes labāko kolchozu ierosmei, esam apņēmušies uz 100 hektariem izmantojamās zemes iegūt 360 centnerus piena. Ceram, ka godam izpildīsim šīs socialistiskās saistības.

J. Brunzats,
Liepājas rajona kolchoza
„Komunistu ceļš” priekšsēdētājs

Pielieto jaunāko darba tehnoloģiju

Jelgavas ķīmiskās mežsaimniecības laudis svekus iegūst 302 darba iecirkņos. Lai doto valsts plānu labāk veiktu, šajā gadā ievieš jaunākās progresīvās darba metodes. Priedes apstrādā ar ķīmiskiem stimulatoriem: sērskābi un chlorkaļķiem, kas palielina sveķu ieguvu 2—4 reizes.

Daudzi strādnieki brigadieru un meistarū vadībā jau aguvuši jauno darba tehnoloģiju, gūstot darbā teicamus panākumus. Socialistiskajā sacensībā Kuldīgas atsveķošanas iecirknī pirmo vietu iezīnījis griezējs Arvids Andersons, kas mēneša laikā ieguvus 1100 kg sveķu, izpildot plāna uzdevumu par 180 procentiem un izpelnot 2235 rubļus. Labus panākumus uzrādījis arī Jānis Feldmanis, iegūstot 1000 kg sveķus. Alsungas iecirknī labākos panākumus guvis Jāzeps Lindbergs, dodot 950 kg sveķu.

P. Lapsa

MUMS RAKSTA

Kad tas būs?

Pirms apmēram diviem gadiem kolchozā „Uzvara” uzstādīja motoru dīzeli elektrības ražošanai. Šis pasākums bija ļoti iepriecinošs. Bet priekš, diemžēl, bija īsi. Motoram radās bojājumi un tā līdz šai dienai tas netiek nodarbināts. Kolchoza vadošie darbinieki turpina solīt, ka elektriskā gaisma drīz būšot. Šis solījums vēl nav izpildīts, un droši vien pienāks rudens, un viss

paliks pa vecam. Atkal kolchoznieki tumšajos ziemas vakaros sēdēs pie petrolejas lampām, lopu novietnēs slaucējas staigās ar lukturiem.

Kolchoza „Uzvara” un pārējie Rendas redzīvotāji cer, ka ciema padomes darbinieki un kolchoza vadība beidzot parūpēsies, lai elektriskā gaisma atkal iedegtos.

Clema Iedzīvotāji

PA LAIKRAKSTĀ IEVIETOTO MATERIĀLU PĒDĀM

„Nolaidīga rīcība”

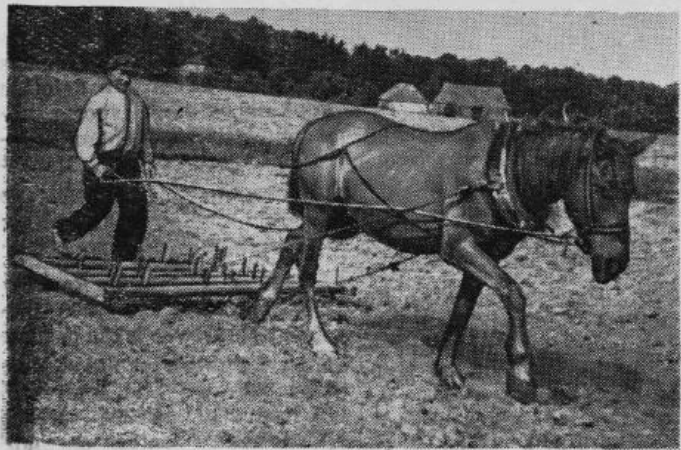
Ar šādu virsrakstu mūsu laikraksta šā gada 9. jūnija numurā bija ievietots kritisks materials par finieru fabrikas „Vulkans” strādnieku Albertu Kraftu, kurš 3. jūnijā neieradās darbā un pēc tam uzrādīja izziņu, ka bijis poliklini-

tija pārbaudei prokuratūrā. Noskaidrojās, ka Krafts minētajā dienā nav bijis polikliniņā un uz izziņas viltojis ārsta Akera parakstu. Prokuratūra ziņo, ka pret Kraftu ierosināta disciplināra atbildība fabrikas „Vulkans” administrācijai.

Redakcija materiālu nosū-

Centības piemērs

Pagājušā gadā kolchoza „Aktivists” 67 gadus vecais laukopis Ernests Kuplājs no dienas dienā piedalījās darbā un izpelnīja 360 izstrādes dienas. Šogad viņš saslima. Pēc slimības iestājās labās rokas paralīze. Centīgais kolchoznieks nebūt nedomāja aiziet no laukkopju rindām, no dienas dienā viņš piedalās lauku darbos. Šinī mēnesī laukopis noecējis vairākus desmit hektarus kartupeļu.

Attēls: laukopis Ernests Kuplājs darbā.

Top jauns brigades centrs

Kuldīga—Basi lielceļa malā netālu no kādreizējās Planīcas barona pils paceļas jaunas dzīvojamās mājas. Šeit Zdanova vārdā nosauktā kolchoza laudis veido otrās brigades ciematu.

Kā pirmie būvēties uzsāka brigadieris Jānis Zimulis, mechanizators Jēkabs Rozenbergs un laukopis b. Puškundzis. Daudzas citas kolchoznieku ģimenes nolēmu-

šas savas mājas ciematā uzcelt nākamajā gadā.

Lai gan būvdarbus pats pirmais uzsāka b. Zimulis, taču b. Rozenbergam tie labāk veicas. Viņa kokbetona dzīvojamai mājai kā pirmajai ciematā uzcēla spāres.

Jaunie būvētāji rūpējas arī par jaunās dzīves vietas izdaiļošanu un dārzu stādīšanu. Pavasarī katrs savā apbūvē gabalā iestādīja ābelītes.

K. Linķis

Lielāku vērību biškopībai

LPSR Ministru Padomes 1956. gada 3. oktobra lēmums „Par biškopības attīstības pasākumiem Latvijas PSR” izvirza uzdevumu strauji paplašināt biškopību kolchozos un padomju saimniecībās. Šo uzdevumu neapmierinoši pilda Kabiles MTS zonas kolchozi. Šogad katrā kolchoza dravā jābūt vismaz 20 bišu saimēm. Pasreiz zonas kolchozos vidēji ir tikai 14 bišu saimes. Ja kolchozā „Imanta” ir 42 bišu saimes, tad kolchozos „Abava”, „Grauds”, „Brīvība” ir tikai 2—8 saimes.

Pagājušajā ziemā daudz kolchozos tika pieļauta bišu saimju iznīkšana. Visā MTS zonā bišu saimes iznīkušas 14 procentu apmērā. Kolchozā „Uzvaras karogs” no 14 iezīmotām iznīkušas 11, „Kurzeme” — no 19 saimēm — 12, „Uzvara” — no 31 saimes iznīkušas 8 saimes. Turpretī kolchozā „Imanta” no 42 saimēm iznīkusi tikai viena. Kādēļ aizvadītajā ziemā iznīka tik daudz bišu saimju? Galvenokārt tāpēc, ka vairumam kolchoza biškopju ir nepietiekamas teoretiskās un praktiskās zināšanas biškopībā, saimes netika nodrošinātas ar barību. Ne ar ko nav attaisnojama kolchoza „Uzvaras karogs” bijušā biškopja b. Kondratjeva rīcība, kurš, neskatoties uz to, ka kolchoza noliktavā bija krājumā medus un cukurs, nenodrošināja saimes ar barību un 79 proc. no tām iznīka.

Ka biškopība ir ienesīga saimniecības palīdzība, pierāda tas, ka 1955. gadā (pērn laika apstākļi biškopībai bija ļoti neizdevīgi) vidēji zonas kolchozos uz katru biškopībā patērēto izstrādes dienu ieguva 27 rubļus, bet kolchozā „Imanta” — 75 rubļus, „Uzvaras karogs” — 48 rubļus. Turpretī kolchozā „Kurzeme” ieguva tikai 15 rubļus uz katru biškopībā patērēto izstrādes dienu. Tas pierāda, ka, kolchozā, kur par biškopību pienācīgi rūpējas, tā dod labus ienākumus.

Lai sekmīgāk attīstītu biškopību, nekavējoties jāpaplašina sīkās dravas. Jāorganizē spietu iepirkšana no kolchozniekiem un citiem individuāliem bišu saimju turētājiem uz liguma pamata, vai arī no Lauksaimniecības ministrijas biškopības pārvaldes bāzes Saldū.

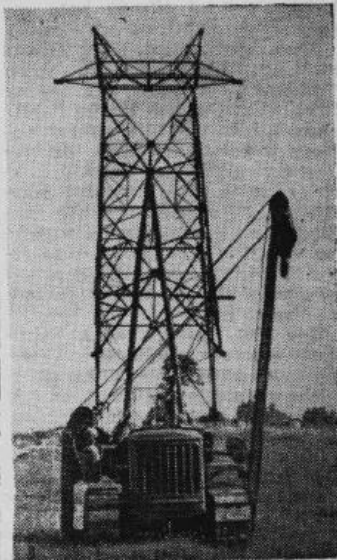
Bišu mātes jāieaudzē tikai no labākajām saimēm katrā dravā, lai apmainītu divgadīgās bišu mātes, vai arī jāiepērk bišu mātes no biškopības pārvaldes mācību dravas „Ziedlejas” Siguldas rajonā.

Ļoti svarīgi tagad, kad kolchozu laukos sāk praktizēt nezaļu iznīcināšanu ar ķīmiskiem līdzekļiem, veikt pasākumus, lai aizsargātu bites no piekļūšanas šīm vietām.

A. Oskalne,

Kabiles MTS galvenā zootehniķe

Jauna augstsprieguma līnija

Attēls: Nabas ezera apkārtnē celtnieki ar traktoru pacel augstsprieguma līnijas atbalstu.

Pagājušajā gadā gan Vārmes, Padures un citu ciemu teritorijā ieradās laudis. Viņi cauri mežiem izcirta stigas un dziļi zemē ieraka dzelzsbetona stabus. Iesāktais darbs neapstājas ne pavasarī, ne tagad jūnija dienās. Tur Leningradas celtnieku brigade cel augstsprieguma līniju, kas Ķeguma elektroenerģiju no Ventpils pievadīs Brocēniem. Vietā, kur jaunā augstsprieguma līnija pienāk tuvāk Kuldīgai, paredzēts uzcelt transformatoru apakšstaciju. Ar tās starpniecību Ķeguma elektrisko strāvu pievadīs arī mūsu pilsētas rūpniecības uzņēmumiem un dzīvokļiem.

STARPTAUTISKAIS APSKATS

17. jūnijā beigusi savu darbu Ceilonas galvaspilsētā Kolombo sasauktā Vispasaules miera padomes sesija, kas bija ilgusi 7 dienas. Pirmo reizi sesija bija sasaukta Āzijas zemē. Tā spilgti liecināja par Eiropas miera cīnītāju lielo vienotību ar viņu domu biedriem Āzijā, Āfrikā un Amerikā. Sesijas uzmanības centrā bija jautājumi, kas saistīti ar visu tautu prasību novērst atomkara draudus. Lai panāktu šīs prasības izpildīšanu, sesija aicināja izbeigt atomieroču izmēģinājumus. Līdz ar to sesijas dalībnieki izteicās pret ārvalstu bazu ierīkošanu svešās teritorijās, pret militārām savienībām, pret kolonialismu, kas nozīmē spēcīgu tautu kundzību pār vājākajām. Ķīnas avīze „Guanminžibao” pareizi saka, ka Vispasaules miera padomes sesija Kolombo apliecinājusi visu zemju tautu apņemību aizstāvēt mieru un novērst kara draudus.

Sesija pieņēmusi vairākus svarīgus lēmumus.

Tā griezusies pie visām valdībām ar aicinājumu pārtraukt atomu un ūdeņraža bumbu izmēģinājumus. Mēs prasām, teica sesijas dalībnieki savā aicinājumā, lai valdības, uz ko tas attiecas, nekavējoties pasludinātu pamieru attiecībā uz visiem eksperimentālajiem sprādzieniem un paātrinātu sarunas nolūkā panākt vienošanos par visu kodolsprādzienā aizliegšanu. Sesija atzīmēja,

ka vienošanās par eksperimentālo sprādzienu izbeigšanu uzlabos starptautisko stāvokli un pavērs ceļu uz ne-cilvēcīgo masveida iznīcināšanas ieroču pilnīgu aizliegšanu, uz vispārēju atbrūpošanos.

Sesijā pieņemtā rezolūcijā par starptautiskā saspīlējuma vājināšanu teikts, ka cilvēce vēlas „izdarīt izšķirošu pārvērtību mierīgas līdzās pastāvēšanas un sadarbības virzienā”. Visi strīdīgie starptautiskie jautājumi, atzīmēts rezolūcijā, jāizšķir nevis ar spēku un draudiem, bet sarunu ceļā.

Liela nozīme ir Deklarācijai par kodolpamieru un atbrūpošanos, kura pieņemta sesijā. Atzīmējot, ka atomieroču izmēģinājumu pārtraukšana, citādi sakot, „kodolpamiers” ir svarīgākais priekšnosacījums, lai sekmīgi atrisinātu atbrūpošanās un drudžainās bruņošanās izbeigšanas jautājumus. Deklarācija uzsver: „Tautas prasa izbeigt kodolizmēģinājumus, parlamenti aicina to darīt. To darīt ierosina valdības, tai skaitā viena lielvalsts, kurai pašai ir kodolieroči... Šo priekšlikumu var pieņemt nekavējoties, jo nav nekādu grūtību tā izpildes kontrolei”.

Runājot par „vienu lielvalsti, kurai pašai ir kodolieroči”, sesija ar to domāja mūsu Dzimteni — Padomju Savienību.

Padomju valdība, pauzdamā

visas mūsu tautas gribu, jau vairākkārt paziņojusi, ka ir gatava pārtraukt atomieroču izmēģinājumus, ja tādu pašu saistību uzņemsies ASV un Anglija, kurām ir atomieroči. Tomēr rietumvalstis nepārādīja vēlēšanos panākt attiecīgu vienošanos. Neraugoties uz to, Padomju Savienība izvirzīja jaunu svarīgu priekšlikumu. PSRS pārstāvis Apvienoto Nāciju Organizācijas Atbrūpošanās komisijas Apakškomitejā, kas notur savas sēdes Londonā, 14. jūnijā iesniedza priekšlikumu nekavējoties pārtraukt uz 2—3 gadiem visu atomieroču izmēģinājumus, nodibinot attiecīgu kontroli. Vienošanās par atomieroču izmēģinājumu pārtraukšanu palīdzētu atrisināt atbrūpošanās un drudžainās bruņošanās izbeigšanas jautājumu.

Tādējādi jaunais padomju priekšlikums, kas iesniegts ANO Atbrūpošanās komisijas Apakškomitejā, saskan ar Vispasaules miera padomes Kolombo sesijā pieņemtās Deklarācijas aicinājumu.

Visi patiesie miera piekritēji no sirds apsveic jauno padomju priekšlikumu. Tālelo nozīmī atzīst arī daudzi ASV sabiedrisko aprindu pārstāvji. Amerikāņu avīzes

„Christian Science Monitor” redaktors Ervins Kenhems raksta, ka Padomju Savienība izvirzījusi priekšlikumu, ko nāksies grūti noraidīt, pat ja mēs (t. i. amerikāņi) gribētu to darīt. Tā... ierosina aizliegt kodolizmēģinājumus un nodibināt inspekciju, kas atbilst visas pasaules tautu gribai”.

Bet kapitalistiskajās zemēs, vispirms Amerikas Savienotajās Valstīs, vēl liela vara ir spēkiem, kuru intereses ir turpināt drudžaino bruņošanos, tā tad, noraidīt PSRS miermīlīgos priekšlikumus. Ne velti avīze „New York Herald Tribune” raksta, ka „dažus amerikāņus” pārņem drebūļi, domājot, ka varētu tikt pieņemti padomju priekšlikumi par atbrūpošanos. Ar „dažiem amerikāņiem” avīze domā kapitalistisko monopolu pārstāvjus.

Bet, lai kā drebūļi kratītu šos „dažus amerikāņus”, visas pasaules tautas prasa, lai ASV un Anglija dotu atklātu, godīgu un drīzu atbildi uz Padomju valdības priekšlikumu pārtraukt atomieroču izmēģinājumus 2—3 gadiem. Tāda pati bija Vispasaules miera padomes Kolombo sesijas noteiktā prasība. Tagad vārds rietumvalstu valdošajām aprindām.

S. Germans

MŪSU REPUBLIKĀ

Jaunās arodskolas

Daudz padomju patriotu izaudzinājis Naukšēnu bērnu nams. Daudzi tā audzēkņi strādā par inženieriem, skolotājiem un agronomiem. Pašlaik uz bērnu nama bāzes nodibināta tehniskā arodskola ar 12 gadīgu mācību laiku. Tajā audzēkņi iegūs plašu profila traktorista—mašīnista specialitāti un vispārēju vidējo izglītību.

Lokomotīvu mašīnistu palīgus, dzelzceļlokomotīvu remontat-slēdzniekus un ceļu remonta brigadierus sagatavos četrgadīgā tehniskā arodskola, ko izveido 1. dzelzceļnieku skolas vietā. Reorganizē pirmo tehnisko skolu. Tuvoajā laikā visas republikas celtniecības skolas pāries uz divgadīgu mācību laiku.

Lielī avansi par izstrādes dienām

Šogad Jelgavas rajona kolchoza „Padomju jaunatne” ienākumi jau sasniedz miljonu rubļu. Šie līdzekļi iegāti galvenokārt par lopkopības produktiem.

Nostiprinoties arteļa saimniecībai, ceļas arī kolchoznieku dzīves līmenis. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, naudas izmaksa par izstrādes dienām arteli pieaugusi divkārt. Kopš gada sākuma kolchoznieku bb. Butkus, Elksniša, Rozenberga, Zeļa un citu ģimenes avarsa saņēmušas 3.500 — 4.300 rubļus katrs.

(LTA)

Jānis Fabriciuss

26. jūnijā pagāja 80 gadi, kopš dzimis izcilais Padomju Armijas komandieris un pilsoņu kara varonis Jānis Fabriciuss.

Jānis Fabriciuss dzimis 1877. gadā Ventspils apriņķa Zīļu muižā. Trūkuma pilna dzīve bija barona Bēra muižas kalpam Frīdrih Fabriciussam, taču viņš bija stingri nolēmis izskolot savu dēlu, lai padarītu vieglāku viņa dzīvi. J. Fabriciuss vēlāk savā biogrāfijā stāstīja, ka, lai savāktu mācībām nepieciešamo naudu, vecāki atteicās no visa, tēvs — pat no tabakas. Jānis Fabriciuss apmeklēja Ventspils pilsētas skolu, pēc tam — Aleksandra ģimnāziju Rīgā.

Jau 1891. gadā, kad J. Fabriciuss atbrauca brīvdenēs uz Ventspili, viņš aktīvi piedalījās strādnieku revolucionarajā cīņā un bija aktīvs t.s. „kartupeļu dumpja” dalībnieks. Rīgā viņš iepazīnās ar valdības jaunstrāvējiem, apmeklēja jaunatņu vakarus, ar biedriem lasīja un apsprieda „Dienas Lapu”.

Pēc ģimnāzijas beigšanas J. Fabriciussam bija grūti atrast darbu, jo policijai jau bija zināms gan par viņa piedalīšanos „kartupeļu dumpī”, gan par revolucionāro darbību Rīgā. Un J. Fabriciuss strādāja par krāvēju, namdari, grāvēri. Strādājis V. Minuta mašīnbūvniecībā Rīgā, J. Fabriciuss vēl ciešāk iesaistījās revolucionarajā darbībā, lasīja un izplatīja nelegālas lapas, „Iskru”. 1901. gada vasarā J. Fabriciuss arestējās, bet pierādījumu trūkuma dēļ drīz atbrīvoja. No V. Minuta fabrikas viņu atlauda, un J. Fabriciuss strādāja dažādos darbus Rīgā, Ventspilī, Liepājā, Jelgavā, turpinādams revolucionāro darbību. 1903. gadā J. Fabriciuss festējās Baltijas latviešu socialdemokrātiskajā organizācijā, bet par nelegālās literatūras izplatīšanu un piedalīšanos I. maija mitiņā viņu apcietināja. Gandrīz gadu turpinājās izmeklēšana, un 1904. gada februārī Rīgas apgabaltiesa piesprieda J. Fabriciussam četrus gadus katorgu un pēc tam nometināšanu Sibīrijā.

Sākās jauns posms J. Fabriciussa dzīvē: četri gadu cietumā, pēc tam — trimda tālajā Jakutijā. Arī turpinājās viņa revolucionārā darbība. Fabriciuss citīgi mācījās J. Sverdlova un V. Kuibiseva Narimā nodibinātā partijas skolā, veica revolucionāras agitācijas darbu starp jakutiem, dzelzceļa strādniekiem.

No Sibīrijas viņš izkļuva pēc pirmā pasaules kara sākuma, kad rezerves praporščikam J. Fabriciussam atļāva dienēt latviešu strēlnieku pulkos.

Arī dienēdams I. Daugavgrīvas latviešu strēlnieku pulkā, J. Fabriciuss atrada laiku un iespējas revolucionarai darbībai, un kad pēc Februāra buržuāziskā demokrātiskās revolūcijas notika pulka komitejas vēlēšanas, kā vienu no pirmajiem kandidātiem strēlnieki nosauca J. Fabriciusu.

J. Fabriciuss bija aktīvs Oktobra socialistiskās revolūcijas dalībnieks. Kopā ar pārējiem I. pulka bojādeviem viņš piedalījās Cēsu iegemšanā, XII armijas štāba arestēšanā, jaunas, revolucionāras kārtības ieviešanā.

1918. gada janvārī XII armijas kongresā J. Fabriciuss ievēlēja par III Viskrievijas padomju kongresa delegātu, bet Padomju kongresā — par VCIK un Izpildu Komitejas papildinātā plenuma locekli. Kongresā Fabriciuss iepazīnās ar V. I. Lenīnu, ar kuru pēc tam bieži sastapos un saņēmu viņa svarīgus uzdevumus.

Sākās viens no grūtākajiem un slavenākajiem J. Fabriciussa dzīves posmiem: piedalīšanās cīņās par padomju varu, kaujas daudzās pilsoņu kara frontēs.

Boļševiku partija un jaunās Padomju republikas kara pavēlniecība sūtīja J. Fabriciusu uz svarīgākajām pilsoņu kara frontēm: viņš piedalījās cīņās par padomju varas nostiprināšanu Gdovas apkārtnē, 1918. gada beigās un 1919.

gada sākumā — par Padomju Latviju, 1919. gada vasarā — pret Mamontova un Škuro bandām, pret Denikinu, 1920. gadā — pret baltpoļiem. Daudzas reizes ievainots, brigādes komandieris J. Fabriciuss vienmēr palika ierindā, vienmēr ar savu personisko paraugu un drosmi ledvesmoja sarkanarmiešus. Neparastais gribas spēks, revolucionārā notekība un drosmē padarīja J. Fabriciusu par vienu no slavenākajiem Sarkanās Armijas komandieriem! Viņš četreiz apbalvots ar Kaujas Sarkanā Karoga ordeni un citām kara pavēlniecības balvām.

Arī pēc pilsoņu kara beigām J. Fabriciuss palika Sarkanās Armijas rindās. Viņš bija 2. Baltkrievijas divīzijas komandieris, vēlāk 17. korpusa komandieris un savas dzīves pēdējās gados — Sarkanārogotās Kaukaza armijas komandiera palīgs. J. Fabriciuss aktīvi piedalījās arī partijas darbā: bija valdības VK(b)P kongresu delegāts, VK(b)P CKK loceklis, Baltkrievijas un Gruzijas KP CK un CKK loceklis.

1929. gada 24. augustā J. Fabriciuss gāja bojā lidmašīnas katastrofā pie Melnās jūras.

Tauta neaizmirst savus varoņus J. Fabriciussa vārdā ir nosauktas karaspēka daļas un sanatorijas, ielas un laukumi, kolhozi un skolas, par viņu sarakstītas dzejas un lugas.

Latvijas darbaudis godina un vienmēr saglabās plemiņa tā cilvēka vārdu, par kuru K. Vorosiļovs 1926. gadā rakstīja, ka „varonība un pašizlīdzīga kalpošana proletariāta lietai bija biedra Fabriciussa dzīves saturs, un par labāko balvu viņš uzskatīja piešķirto laimi dzīvot un cīnīties par proletariāta dīzēno lietu — socialismu.”

H. Andriņš,
LKP CK Partijas vēstures instituta
zinātniskais līdzstrādnieks

UZ FESTIVALU MASKAVĀ

gatavojas Eģiptes jaunieši un jaunietes. Pilsētās un ciemos notiek dziedātāju un deju konkursi, sastāda sporta komandas. Uz festivalu un draudzības sporta spēlēm Maskavā izbrauks 650 jauniešu, no kuriem puse būs augstskolu studenti un studentes.

Rumānijas Tautas Republikas delegācijā būs 1000 jauniešu. Mākslinieciskās pasākuma kolektīvu skaitā uz Maskavu izbrauks divu iepriekšējo festivalu laureāti — Darba jaunatnes savienības ansambļi.

Ceilonas jaunatnes delegācija, kurā būs apmēram 75 jaunieši, vadīs Ceilonas parlamenta priekšsēdētāja vietnieks P. Tenakuns. Ceilonas jaunatne iepazīstinās festivala dalībniekus ar savas zemes mākslu.

Kanādas delegācijā ietilpst visdažādāko iedzīvotāju slāņu un profesiju pārstāvji. Kanādas jaunatne sniegs festivalam vairākus koncertus, kā arī piedalīsies sporta spēlēs un konkursos.

Visa pasaules jaunatne aktīvi gatavojas VI Vispasaules jaunatnes un studentu festivalam. Visās zemēs notiek vietējie festivali, muzikas konkursi, sporta sacīkstes.

No Ungārijas Tautas Republikas Maskavā ieradīsies 1100 jauniešu. Jaunie ungāru strādnieki, studenti un lauku jaunieši gatavo festivalam vēstis.

Ar augstiem darba sasniegumiem, pirms termiņa izpildot plānus, gatavošanās festivalam atzīmē Vācijas Demokrātiskās Republikas jaunatne. Pašlaik republikā notiek Vispasaules festivalam veltītas sacīkstes un sarīkojumi. Vienā šādā sarīkojumā Rostokā šīs pilsētas jaunatne sastapās ar Čehoslovākijas, Korejas un Vjetnamas studentiem un Padomju Armijas jaunajiem karavīriem. No Vācijas Demokrātiskās Republikas festivalā ieradīsies 1300 delegātu.

Ar lielu sajūsmu festivalam

Korejas Tautas Demokrātiskās Republikas jaunatne par godu Vispasaules jaunatnes un studentu festivalam Maskavā rīko miera stafeti. Stafetes dalībnieki virzīsies caur Korejas Tautas Demokrātiskās Republikas, Ķīnas Tautas Republikas, Mongolijas Tautas Republikas un Padomju Savienības teritoriju. Maskavā stafetes dalībnieki nonāks festivala sākumā. Stafetes dalībnieki uz Maskavu nes festivalam vēstījumu: „Sirsniņš sveiciens jauniem miera cīnītājiem Vispasaules jaunatnes festivala dalībniekiem no Korejas jaunatnes”.

Attēls: stafetes dalībnieki Kesonas pilsētas ielās.

Aizrādījums

Kuldīgas 1. vidusskola uzņem 8. klasē jaunus audzēkņus. Pieteikties darba dienās skolas kancelejā, Lepina ielā 31, no plkst. 10 līdz 15. Pie skolas internats un kopgalds.

Pieteikties jāiesniedz:

- 1) iesniegums,
- 2) apliecība par 7-gad. skolas beigšanu,
- 3) veselības lapa,
- 4) dzimšanas apliecība,
- 5) raksturojums,
- 6) autobiogrāfija.

Direktors

Redaktors A. Blūms

IRINA BUGRIMOVA

Mana profesija

(7. turpinājums)

Savas artistiskās iemaņas visi laivas neapņūst vienlīdzīgi. Dažs samērā īsā laikā var apmācīt sastādīt vienārtības piramīdas, lēkt no viena postamenta uz otru. Bet ar daļu jāpatērē ļoti ilgs laiks, lai pieradinātu tikai tam tuoties. Tāds bija laiva Diks. Viņš vienmēr rūca uz mani, atgaidnās ar ķepu, neļāva sevi glāstīt. Un pat galu atļāva sev pasniegt tikai ar koka palīdzību.

Dikam bija 2 gadi, kad viņam mācīju jaunu triku. Diks visu laiku atgaidnās un centās man uzbrukt, tikai dzelzs trejzburis to atturēja vajadzīgā attālumā. Bēdžot Diks izpildīja pavēli un lēca, bet nelīdzotīgi, viņš stipri sasīta purnu pret dzelzs režģiem un savainoja sevi. No sāpēm zvērs iekaucās un sāka mēties par manēžu. Ne maigā balsis, ne gardā gaļa nelīdzēja. Diku nācās izlaist no manežas. Lauvai sākās saindēšanās process. Viņam pietūka kakls, aizsmaka un temperatūra paaugstinājās. Nevienam no veterināriem ārstiem neiedrošinājās viņam tuoties. Dika veselības stāvoklis pasliktinājās, viņš ar lielām pūlēm elpoja, žēli stēnēja, it kā lūgdams palīdzību.

Tad es riskēju un iegāju pie slimā zvēra. Arpus sprostā stāvēja veterinārais ārsts un norādīja, ko darīt ar slimo. Uzmanīgi piegāju pie Dika, noglaudīju to. Viņš pacēla savu galvu un ar miglainām acīm paskatījās mani. Pēc tam viņa varēja galva bezspēcīgi noslīgt. Uz Dika kakla sataustīju kula lielumā augoni. Ārsts pānsniedza spīdīgu saslāpinātu vates gabalu, ar to notīrīju augona virsmu un ar pinceti pārprēju augoni. Izšādās strutas. Pēc dažām stundām slimajam temperatūra pazeminājās, viņam kļuva labāk, elpot vieglāk.

Bet tikko Diks atveseļojās, viņš no jauna pārstāja mani pielaist savā tuomā. Diks kļuva tikpat mežonīgs kā pirms slimības.

ĀRSTS CEZARS

Kad saslima kāds no citiem laivām, tos bija vieglāk ārstēt. Smagākos saslimšanas gadījumos parasti veterinārais ārsts stāvēja ārpus režģiem un deva man savus norādījumus, bet visas nepieciešamās operācijas un procedūras izdarīja pati. Slimais laiva it kā izjuta, ka ar cilvēka pienākšanu atvieglojas viņa stāvoklis un tāpēc parasti mani neatzīta. Taisnība, arī te vajadzīga zināma piesardzība.

Mani palīgi pa jokam Cezaru bija iesaukuši par ārstu. Kādreiz Taimurs un Kajs stipri saplēšās. Taimurs saskrāpēja Kaja purnu līdz asinīm. Kajs sēdēja krātina kaktā, neēda un nevienu nelaida savā tuomā. Es stāvēju un skatījos no tālienes un domāju, kā palīdzēt slimniekam. Skatos, Kajam tuvojas Cezars. Slimais laiva sāka klusti rukt. Bet Cezars neatlaidās, lēni piegāja Kajam un sāka laižīt tā ievainojumus. Slimnieks labprāt pasniedza apskatei un operācijai ievainojumus. Tā tas turpinājās vairākas dienas. Ar lielu interesi visi novērojam, kā Cezars izpilda ārstu pienākumus. Vēlāk bieži vien speciāli ielaidām Cezaru pie citiem slimiem laivām.

Cezars ir ļoti spējīgs dzīvnieks, ātri visu aptver. Dažreiz viņš pat cenšas palīdzēt pārējiem zvēriem, kam kaut kas nepododas.

Trenēju laivas lēkt caur lielu apli. Kajs nekādi nevarēja saprast, ko no viņa grib. Nepalīdzēja ne solījumi, ka pēc lēciena tas saņems gaļu, ne vieglitī iesīti ar pātagu. Pagāja

vairākas dienas, bet ar Kaju neko nepanācu. Kādu dienu Kajs nesaprašanā stāvēja apla priekšā, caur kuru es izstiepu tam pretī gaļas gabaliņu. Pēkšņi pie apla piesteidzās Cezars. Paskatījies, viņš izlēca cauri aplim un tūlīt saņēma gaļas gabaliņu, kas bija domāts Kajam. Ātri paņēmu jaunu gaļas gabalu un parādīju caur apli Kajam. Un man par lielu prieku viņš saprata, ko no viņa grib, un izlēca caur apli.

Negribu teikt, ka visu to Cezars darīja ar saprātu, lai palīdzētu Kajam. Viņš vienkārši gribēja iegūt vienu lielu gaļas gabalu.

Lauvas ļoti baidās no uguns. Kā izdevās laivas iemācīt lēkt caur degošiem apliem? Kad mani artisti apguvusi māku lēkt caur parastiem apliem, mēs piestiprinām sākumā pavīsam mazu uguns liesmiņu aplim. Pēc tam aizvien lielāku, lielāku, līdz laiva nebaidās liesmu. Tomēr šis triks laivām ļoti nepatīk, un viņi cenšas jo drīzāk to izpildīt.

Kādreiz Irkutskā vienlaicīgi caur uguns apli lēca Diks un Radamess, un abi iesprāda. Parasti kāds no apkārtējiem caur restēm cimdētās rokās tur apli. No abu laivu smaguma palīgā aplis izkrita manežā. Lauvas traucās uz priekšu ar liesmaino apli kaklā, krēpes aizdegās. Pieskrēja pie Radamesa un palīdzēja tam atbrīvoties, bet pārbiedētais Diks turpināja skriet ar degošu apli un kauca no sāpēm. Par laimi laivas nebija apdedzinājušies, bet tagad grūti tos bija no jauna pīdabāt lēkt caur degošu apli.

Bieži vien skatītāji laivām met maizi, cepumus un citu, bet zvēri tos neatzīst, izņemot svaigu gaļu. Brīvība parasti zvēri ir ļoti piesardzīgi no nepazīstamiem priekšmetiem. Šo īpašību viņi saglabā arī nebrīvībā.

(Turpinājums sekos)